

Molt més que home movies. El cinema de Marjorie Keller

Aquesta sessió presenta dues de les pel·lícules més importants de Marjorie Keller, *Misconception* i *Daughters of Chaos*, meditacions personals sobre l'experiència femenina, la realitat íntima i la quotidiana, construïdes a partir de filmacions domèstiques sobre les quals s'apliquen experimentacions complexes en el muntatge i la correspondència entre la imatge i el so.

Marjorie Keller va morir prematurament el 1994 als 43 anys. Havia fet més de 25 pel·lícules en 8 mm i 16 mm i una sèrie de textos crítics sobre el cinema que li interessava, com ara un llibre sobre la infància en l'obra de Brakhage, Cocteau i Cornell i una recerca inacabada sobre el cinema experimental fet per dones, des de pioneres com Germaine Dulac, Maya Deren i Carolee Schneemann fins a la generació jove de les seves contemporànies, representada per Peggy Ahwesh, Su Friedrich o Leslie Thornton.

Misconception (1977), la seva pel·lícula més coneguda i més llarga, documenta el naixement de la seva neboda fent ús del petit format de les pel·lícules domèstiques, un ritme de muntatge abrupte i so sincronitzat per expressar el dolor i l'alegria de l'esdeveniment, i l'abisme entre l'experiència i la memòria. *Daughters of Chaos* (1980) parteix de metratge d'un casament per fer salts endavant i enrere en el temps (nenes adolescents en el trànsit de convertir-se en dones i una dona que recorda la seva infància) i reflectir els misteris de fer-se gran.

Misconception, Marjorie Keller, 1977, 43 min; ***Daughters of Chaos***, Marjorie Keller, 1980, 20 min. [Proyección en 16 mm. Cópia de *Misconception* procedente de Film Maker's Coop y copia de *Daughters of Chaos*, de Canyon Cinema.]

***Misconception* ("Confusió")**

«Em van demanar que enregistrés, per a la posteritat, el naixement de la meva neboda. La meva principal preocupació va ser treballar amb so sincronitzat. Havia fet un documental polític sobre les retallades socials de Chicago el 1972 i en l'edició vaig haver de contenir constantment el desig d'experimentar amb el so tallant les imatges ràpidament com havia fet al meus treballs personals. Per tant, quan va sorgir l'oportunitat de treballar lliurement amb un equip de so sincronitzat vaig estar encantada...

El so va ser el motor de la pel·lícula. Durant l'edició de ***Misconception* ("Confusió")** vaig realitzar altres obres en les quals el so cru (no simultani) s'utilitzava com si fos simultani en un altre nivell de consciència. L'edició per to permetia que el so complís amb els seus propis requisits per l'harmonia aural i la independència sonora. I la combinació d'això amb l'atenció al contingut sonor com a crítica de la imatge forçava que la banda sonora servís al film. Aquestes lliçons van ser els fonaments sobre els quals es va construir

Misconception. Per això la pel·lícula flueix amb facilitat entre la sincronització labial, el so fora de sincronització i altres sons.

El naixement és la crisi del film i el seu eix central. El que un cop va ser un esdeveniment ja ha passat, i el rastre que va quedar a la pel·lícula i a les cintes presenta una semblança constantment debilitada del que l'esdeveniment es va convertir en el record. Però la seqüència que tenia la qualitat estètica del que Stieglitz va anomenar 'equivalència' va ser l'enregistrament del naixement. Aquells moments de pànic quan tota resposta emocional es produeix abans que el realitzador es canalitzi a través dels ulls de la càmera; aquells tres minuts de pel·lícula semblen ser un esdeveniment natural que vaig viure també com a esdeveniment fílmic. La pel·lícula s'estén en ambdues direccions partint de la gravació, trobant el seu to visual i aural, i explicant la lluita visceral de la parella. Perquè la pel·lícula és una lluita. No genera polèmica sobre la confusió dels homes ni sobre la seva participació (o absència de participació) en el procés de la maternitat. En enfrontar la nostra mentalitat, en

observar un esdeveniment que captura la nostra imaginació i en concebre, sorgeix la confusió. Es reflexiona i parla molt del tema abans i després de donar a llum, però no es desvela res, no hi ha la preparació suficient ni s'arriba a cap conclusió. Els homes són incapaços de comprendre el que significa tot aquest procés, i tant. Però també les dones, que al cap i a la fi només compten amb la biologia com a avantatge davant els seus companys, que també s'han entrenat amb el mètode Lamaze. I els realitzadors són qui menys poden comprendre-ho, ja que sempre estan sintonitzats a mitges pel fet d'ocupar-se de les seves eines de mediació. Com que sóc feminista, el film reflexa la meva percepció d'un home i una dona intentat ser companys iguals en un situació desigual. Vaig intentar mostrar aquesta tensió. » – Marjorie Keller

«**Misconception** és una pel·lícula estructurada en juxtaposicions: interior/exterior, redecoració/destrucció, exercicis/part, opinió masculina/opinió femenina, preparació/dolor. L'estructura del muntatge, tant de la imatge com del so, equilibra *Misconception* en un moment inestable com el part amb aquestes posicions contraposades: concepció/confusió, punt/contrapunt. » – Anne Friedberg

«**Misconception** es compon de sis parts que juntes relaten la crònica de l'experiència d'una dona i el seu marit durant el transcurs de donar a llum. La pel·lícula comunica la precisió i la cura amb què s'ha realitzat. L'estructura li dona al film un ritme que poc té a veure

amb el *cinéma vérité* tradicional, el documental o el cinema periodístic, sinó que s'assembla més al de la poesia. » – B. Ruby Rich

Daughters of Chaos ("Filles del caos")

«El metratge es va enregistrar a la boda de la meva neboda. Vaig gravar des de fora de l'església, a través de les finestres. Volia utilitzar la boda per crear una mena de continuïtat al film. És l'únic element narratiu estable. Vaig usar la boda com a contrapunt de les diferents fantasies i experiències adolescents, i també com a un canal que em permetia mirar retrospectivament a l'adolescència. Vaig tenir quatre germanes més grans que jo i que es van casar, i he anat i participat a moltes bodes. De petita pensava que era el millor que et podia passar, que era la culminació de la teva vida. Però en rodar també vaig recordar i observar el cinisme amb què les noies preadolescents viuen aquest esdeveniment, sabent que amaga una cosa repugnant: que després de la celebració de la boda, la parella tindrà relacions sexuals. I per què agrada tant als grans això? No ho entenen. » – Marjorie Keller

«La pel·lícula lida simultàniament amb noies en procés de convertir-se en dones i amb una dona que recorda la seva infància. Penetra amb voluptuositat i amb nostàlgia: la dona, decebuda de l'amor, busca la innocència perduda al mateix temps que l'adolescent sent el desig del seu poder sexual. » – Anne Becker

Misconception (Marjorie Keller, 1977)

Daughters of Chaos (Marjorie Keller, 1980)

Propera projecció: ***L'enigma de la fotografia***

Dijous 7 d'abril, 20.00h.